

Plastics in Rijnland

van gestrekt been naar Rijnlands beleid

Johan Oosterbaan

12 maart 2025

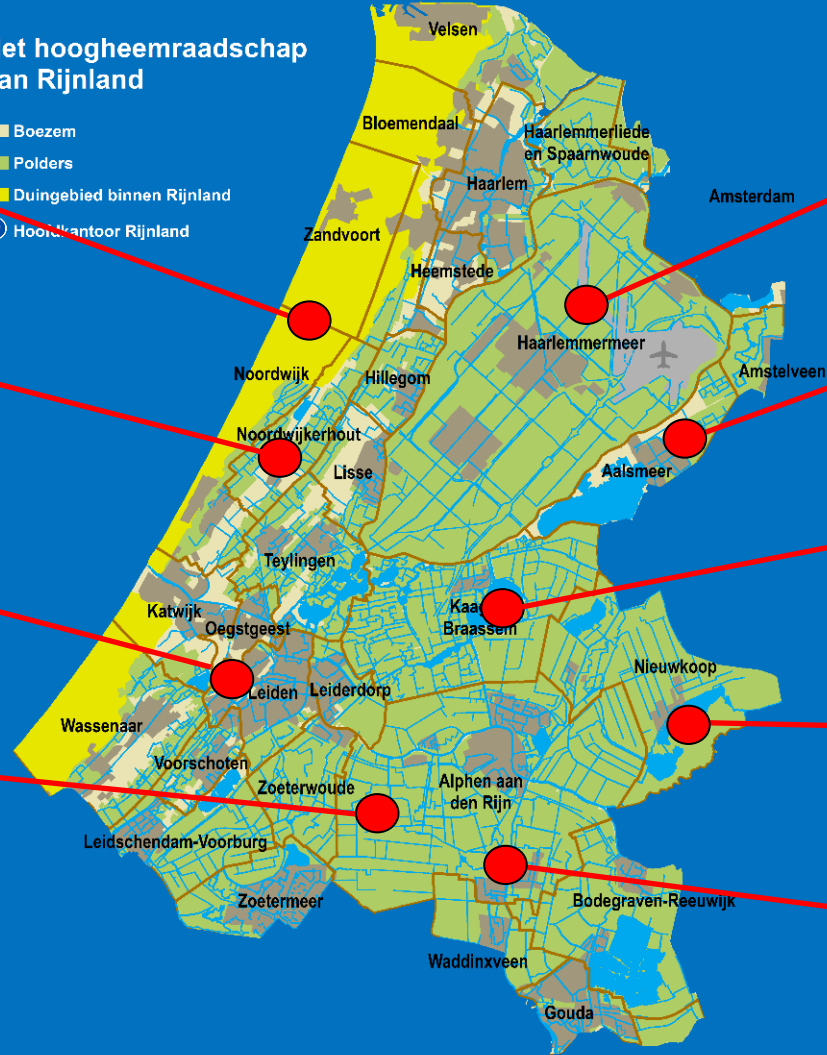


Hoogheemraadschap van
Rijnland



Het hoogheemraadschap van Rijnland

- Boezem
- Polders
- Duingebied binnen Rijnland
- Hoofdkantoor Rijnland



Rijnland 770 jaar

1255 - 2025



Graaf Willem II van Holland verleende op 11 oktober 1255 een charter aan de heemraden.



Hoogheemraadschap van
Rijnland

Regionale overheid

- Democratische legitimatie:
 - Algemeen bestuur
(Verenigde Vergadering)
 - Dagelijks bestuur
(Dijkgraaf en Hoogheemraden)



Kerntaken Rijnland



Waterveiligheid



Waterkwantiteit



Waterkwaliteit



Schoon en gezond water



KRW Herstelmaatregelen



Ecologisch gezond watersysteem



Zwemwater



Verminderen vervuiling

Wat is ons wettelijk kader voor plastics

- Kaderrichtlijn water
 - Geen opgave voor plastics
 - Herziening, Bisfenol A
- Richtlijn stedelijk afvalwater
 - Vooral gericht op het monitoren van (micro)plastics
- Besluit bodemkwaliteit
 - Sporadisch bodemvreemd materiaal aanwezig zijn



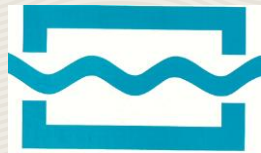
Wat is ons wettelijk kader

- Eigen bedrijfsvoering
 - Single-use plastic Directive (SUP)
 - Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV)
- Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM)
 - Beschermen en herstellen van de Europese zeeën



Wie heeft welke rol?

- Europa
 - Europese wetgeving (SUP, KRW, KRM, enz.)
- Rijk
 - Implementatie EU wetgeving en opstellen van regels voor producten en productieprocessen
- Gemeenten
 - Voorkomen van vervuiling plastic zwerfafval
- Waterbeheerder
 - Waterkwaliteitsbeheertaken (zorgplicht)



Plastics in het oppervlaktewater

Wie heeft nu welke rol?





2010 -2015 div. onderzoeken



2017

2016 Grondstofjutters
- Circulair strand

2018 Jutters Katwijk
- Monitoring Katwijk

2019
MSC Zoë

Waterschapsverkiezingen

2019 Samenwerkingsovereenkomst
Limes Bubble Barrier

2022
Feestelijke opening
Limes Bubble Barrier

2023 Initiatief SUPmission Haarlem

2023-2024
Beleidsontwikkeling Plastics

2025 *beleid plastics
vastgesteld ???*

Waarom behoefte aan beleid?

- Reactief en ad hoc
- We worden steeds vaker aangesproken
- Onduidelijkheid over rol(len)
- Behoeft aan een strategie!



Waar hebben we het over?



- Zwerfvuil
- Micro- en macroplastics
- Oppervlaktewater
- (afval)Waterketen
- Waterbodem
- Eigen bedrijfsvoering

Wat is het beleidsvoornemen?

- **Ambitie**

*We streven er naar om **binnen onze bevoegdheid** zoveel mogelijk wordt **voorkomen dat plastics in het oppervlaktewater terecht komen.***

*Waar **plastics in het oppervlaktewater voorkomen en een het ecologisch functioneren of de bedrijfsvoering belemmeren**, nemen we **maatregelen.***



Naar welke thema kijken we?

- 7 Thema's
 - Monitoring, systeemkennis en kennisverwerving
 - Samenwerken
 - Communicatie & bewustwording
 - Eigen bedrijfsvoering
 - Maatregelen watersysteem
 - Maatregelen (afval)waterketen
 - Circulariteit en duurzaamheid



Thema Monitoring



- Rijnland kan de ernst en de omvang duiden van het probleem en effecten op kerntaken van Rijnland.
- Opzetten monitoring om zicht te krijgen op de hotspots en verspreidingsroutes.
- We hanteren landelijke monitoringsprotocollen en sluiten aan bij landelijke ontwikkelingen.

Thema watersysteem

- Verkennen initiatieven van derden voor maatregelen zoals afvangsystemen.
- Microplastics meenemen in de beoordeling van lozingsvergunningen.
- Plastic onder de aandacht brengen bij samenwerkingspartners (o.a. omgevingsdiensten bij indirecte lozingen).



Beleid (afval)waterketen



- Bij vervangen van de stappenroosters kiezen we voor een perforatierooster.
- Stimuleert bewustwording acties om hygiëneproducten (o.a. sanitaire doekjes en tamponverpakking) niet door het toilet te spoelen.
- Monitoring van (micro)plastics die via het effluent in het oppervlaktewater terecht komen.

Implementatie

- Financieel
 - Budget vanuit UPV
 - € 50.000 tot € 100.000 per jaar
- Prioriteren
 - Budget en capaciteit is beperkende factor
 - Urgentie bij monitoring en systeemkennis
 - Ruimte houden voor initiatieven van derden



Uitdagingen

- Politiek
 - beleid moet nog worden vastgesteld
 - Hoe is het momentum anno 2025?
- Organisatorisch
 - Samenwerking met partners?
 - Capaciteit?
 - Is UPV als financiële basis toekomstbestendig?





Hoogheemraadschap van
Rijnland



Hoogheemraadschap van
Rijnland